

Warszawa, 17 maja 2022 roku

Państwo Dyrektorzy

Państwo Pedagogzy

Szanowni Państwo,

Działając w imieniu Studenckiego Koła Naukowego ONKOMA przy Klinice Gastroenterologii Onkologicznej w Narodowym Instytucie Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie – Państwowym Instytucie Badawczym (SKN ONKOMA) mam niebawem zaszczyt podziękować Państwu za współpracę przy ogólnopolskim programie profilaktyki czerniaka w roku szkolnym 2021/2022.

Czerniak będący nowotworem złośliwym wywodzącym się z melanocytów wciąż stanowi jedno z wyzwań polskiej onkologii. Pomimo nieustannie toczącego się postępu w zakresie farmakoterapii czerniaka (immunoterapia, leczenie ukierunkowane molekularnie) oraz szerokiej dostępności leczenia w ramach programów lekowych Polska według badania CONCORD-3 plasuje się na tle Europy na jednym z ostatnich miejsc tabeli w zakresie 5-letnich przeżyć pacjentów. Zasadniczą przyczyną niniejszego stanu jest nadal rozpoznawanie nowotworu w zaawansowanym stadium. Wynika to nadal ze zbyt małej świadomości społecznej na temat czerniaka – czym jest, jakie są czynniki ryzyka zachorowania a także jakie są metody skutecznej profilaktyki pierwotnej i wtórnej.

Zważywszy na powyższe, SKN ONKOMA działając pod egidą Akademii Czerniaka – sekcji naukowej Polskiego Towarzystwa Chirurgii Onkologicznej podejmuje razem z Państwem szeroko zakrojone działania edukacyjne, koordynując od czterech lat na szczeblu krajowym realizację ogólnopolskiego programu profilaktyki czerniaka. Tylko w trwającym jeszcze roku szkolnym 2021/2022 pomimo IV oraz V fali pandemii COVID-19 w kraju a także sytuacji związanej z konfliktem zbrojnym na Ukrainie zostało zrealizowanych **50 tysięcy godzin lekcyjnych** w ramach programu, w których udział wzięło **rekordowe 860 tysięcy uczniów**. W porównaniu z rokiem ubiegłym to wzrost liczby przeszkolonej młodzieży aż o 90%! Przytoczone powyżej liczby to właśnie zasługa Państwa pracy w tysiącach polskich szkół, cenna tym bardziej, bo realizowana pro publico bono. Dziękując za włożony ogromny trud, warto przytoczyć w tym miejscu słowa zapisane przez Senekę w jego listach *Docendo discimus* (łac. *Nauczając, uczymy się.*)

Szanowni Państwo,

Szkoła stanowi unikatową instytucję, która poprzez jej obligatoryjność odgrywa niebagatelną rolę w kształtowaniu młodego człowieka. W procesie edukacji zdrowotnej uczniowie nabywają nie tylko wiedzę z zakresu profilaktyki, lecz także a może przede wszystkim kształtują właściwe postawy prozdrowotne.

Jednak szkoła to nie budynek i znajdujące się w nim wyposażenie a ludzie, którzy ją tworzą. Należy się zatem zastanowić, czym musi się charakteryzować modelowy pedagog, by wprowadzić trwałe zmiany w osobowości ucznia w zakresie postaw prozdrowotnych. Niezaprzeczalnie nie tylko powinien pełnić rolę eksperta od zdrowia

przekazującego młodzieży stosowną wiedzę, acz zwłaszcza być przewodnikiem, dążąc razem z uczniem ręką w rękę we wdrażaniu go w dokonywanie świadomych wyborów sprzyjających naszemu zdrowiu.

Przy tym należy pamiętać, iż bycie nauczycielem zdrowia musi dotyczyć wszystkich pedagogów, bowiem tylko razem współdziałając są w stanie osiągnąć założony cel edukacyjny. Potwierdzenie tego znajdujemy w podstawie programowej, gdzie w języku wymagań z różnych przedmiotów ujęto treści edukacji zdrowotnej.

Kończąc, przypomnieć należy, iż korzystne efekty działań edukacyjnych pojawiają się dopiero w następstwie długotrwałego kumulowania się ich rozłożonych w czasie. Dlatego dziękując Państwu za dotychczasowy wysiłek oraz codzienną pracę w zaciszu sal lekcyjnych, ośmielam się już teraz prosić o jeszcze więcej. Wraz z nowym rokiem szkolnym rozpoczniemy jubileuszową, piątą edycję programu. Mam nadzieję, iż razem uda nam się przekroczyć liczbę miliona przeszkolonych uczniów w ciągu jednego roku szkolnego. Gorąco na Państwa pomoc liczę!

Tymczasem, zapraszam do świętowania wspólnie z nami **XI Ogólnopolskiego Tygodnia Świadomości Czerniaka**. Do Państwa szkół za pośrednictwem lokalnych koordynatorów powinny trafić nowy materiał filmowy. Za pośrednictwem tegorocznego hasła „**Baw się dobrze! #NIEspieczRAKA**” razem z tegorocznymi ambasadorkami Marią Winiarską oraz Zofią Zborowoską-Wroną, zwracamy uwagę na konieczność przestrzegania zasad profilaktyki wśród wszystkich dorosłych, bez względu na wiek, preferencje i wybrany sposób spędzania wolnego czasu na zewnątrz – aktywnie, na sportowo i w biegu czy spokojnie, na leżaku we własnym ogrodzie. Zachęcam do uważnego zapoznania się oraz dzielenia się nimi na stronach internetowych szkół czy w mediach społecznościowych.

Pamiętajmy, czerniak może pojawić się w każdym wieku, a profilaktyka zawsze ma sens i może mu zapobiec. To niesłychanie ważne, ponieważ wcześniej wykryty jest uleczalny w niemal 100 procentach. Kluczem do sukcesu naszego i naszych bliskich jest właśnie znajomość czynników ryzyka zachorowania oraz jego charakterystycznych cech zawierających się w „czerniakowym abecadle”.

Z ukłonami,

Lek. Michał Siwik

Opiekun Studenckiego Koła Naukowego ONKOMA